3.5.2016 MML 236/00 08/2016

Liikenne- ja viestintävaliokunta

Maantielain ja ratalain uudistaminen, HE 49/2016 vp

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSLUONNOKSESTA MAANTIELAIN JA RATALAIN UUDISTAMISESTA

Maanmittauslaitos pyytää saada esittää seuraavat huomautukset koskien hallituksen esitystä (HE 49/2016 vp.) maantielain ja ratalain uudistamisesta. Maanmittauslaitos pitää erityisen tärkeänä eritysesti ratalain uudistamista, joka liittyy olemassa olevan rataverkon rajaamiseen Suomen kiinteistöjärjestelmässä. Tämän hetkinen järjestelmä ratasuunnitelmaan perustuvasta ratatoimituksesta ei sovellu kaikkiin niihin käytännön tilanteisiin, joita on ilmennyt rautateittemme varsilla kiinteistöjaotuksessa. Maanmittauslaitos kannattaa tehtyä hallituksen esitystä, mutta haluaa huomauttaa eräistä kysymyksistä.

Maanmittauslaitokselta ei varsinaisesti ole pyydetty lausuntoa tässä asiassa eikä sitä ole pyydetty eduskuntaan kuultavaksi, mutta se haluaa lisäksi tuoda kuitenkin esille seuraavat seikat.

Maantielain 44 ja 45 §:ssä säädetään suoja-alueista ja näkemäalueista. Ratalain 37 ja 38 §:ssä on sääntelyä vastaavasti liittyen rautateihin. Maanmittauslaitos toteaa, että näkemäalueita voidaan tarvittaessa määrittää maantie- ja ratatoimituksissa, jolloin niiden merkintä esim. kiinteistörekisterikartalle on ilmeisen perusteltua. Sitä vastoin *suoraan lakiin perustuvat* rajaukset rautatien suoja-alueista tai maantien vastaavista alueista eivät liity Maanmittauslaitoksen kiinteistötoimituksiin. Kun myös muuhun lainsäädäntöön kuin maantie- ja ratalakeihin liittyy vastaavaa sääntelyä esim. rakentamisen rajoittamisesta kiinteistörajojen läheisyydessä, Maanmittauslaitos esittää jatkossa nykyistä selkeämmin selvitettäväksi, millaisia merkintöjä jo nyt suurella tietomäärällä ”rasitetuille” kiinteistöjaotusta osoittaville Maanmittauslaitoksen kartoille on tarpeellista sisällyttää.

Maanmittauslaitos kiinnittää lisäksi huomiota ratalain 48 §:ään, jossa säänneltäisiin tunneliin, sillalle tai padolle perustettavasta lunastuslain 3 §:ssä tarkoitetusta käyttöoikeudesta. Maantielaissa säädetään vastaavassa tilanteessa tieoikeudesta. Maanmittauslaitos esittää johdonmukaisuuteen vedoten myös ratalaissa säädettäväksi tieoikeuden tavoin esimerkiksi *radanpitooikeudesta* tässä yhteydessä.

Lisäksi ratalain 48 §:n 1 momentin kirjoitusasua esitetään vielä harkittavaksi uudelleen siten, että rautatiealueeseen perustettavan käyttöoikeuden asemesta laissa säädettäisiin perustettavaksi vastaava oikeus *lunastusyksikköön*, joka on kiinteistörekisterilaissa säädetty nimitys sanotulle kiinteistön laadulle, ks. KRL 2 § 1 mom, kohta 6, Suomen säädöskokoelman numero 559/1995.

Helsingissä 3.5.2016

Pääjohtaja Arvo Kokkonen

Maanmittauslaitos
Opastinsilta 12 C
PL 84
00521 Helsinki
Puhelin 029 530 1100
www.maanmittauslaitos.fi/yhteystiedot
kirjaamo@maanmittauslaitos.fi
Y-tunnus 0245954-4
Kotipaikka Helsinki